

**Győri Ítéltábla**  
**Pf.II.20.093/2017/4/I.szám**

A Győri Ítéltábla a Dr. Czeglédy Ügyvédi Iroda által képviselt **felperesnek** a dr. Z. Tóth Katalin ügyvéd által képviselt **I.r., II.r.alperesek** ellen személyeségi jogok megsértése iránti perében a Szombathelyi Törvényszék 2017. március 7. napján kelt 8.P.20.908/2015/31. számú ítélete ellen az I-II.r.alperes részéről 32. szám alatt benyújtott fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

**í t é l e t e t:**

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbeezett rendelkezéseit megváltoztatva a keresetet elutasítja.

Az elsőfokú perköltség viselésére vonatkozó rendelkezéseket az ítéltábla mellőzi és kötelezi a felperest, hogy az illetéktügyben eljáró hatóság felhívására fizessen meg az állam javára 72.000,- (Hetvenkettőezer) Ft elsőfokú és 96.000,- (Kilencvenhatezer) Ft másodfokú feljegyzett eljárási illetéket.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek személyenként 100.000,- (Egyszázezer) Ft első- és másodfokú perköltséget. A felperes viseli az első- és másodfokú eljárásban felmerült saját költségeit.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

**I n d o k o l á s**

A ... Egyesület 2008. december 1-én támogatási kérelemmel fordult a ...i Minisztérium (továbbiakban: ...M) államtitkárához (a felpereshez) azzal az ajánlattal, hogy a támogatás összegéből kampányt bonyolít le „a nemzetközi gazdasági válság hatásainak a vidéki térségben történt kommunikációja” címén 2009. március és június hónapok között. A ...i Minisztérium ... Főosztálya 2008. december 16-án küldte meg a minisztérium jogi főosztályának a támogatási szerződés tervezetét véleményezésre. Dr. tanú 1 főosztályvezető véleménye szerint a tervezet ellentétes az állami vagyonnak való felelős gazdálkodás követelményeivel, mert az nem tartalmazza kellő részletességgel a feladatok meghatározását, ezért az ...M aláírója részéről felmerülhet a hanyag kezelés vétségének minősített esete is. A korábbi évek tapasztalataira tekintettel a nem megfelelő elszámolás esetén kétséges, hogy az ...M követelése behajtható lesz-e. Ezért, valamint a szerződés visszterhes jellegére figyelemmel a közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül történő szerződéskötést nem javasolta. A felperes ezt követően konzultált a Miniszterelnökség államtitkárával, dr. .... azt illetően, hogy a szerződés megkötését megelőzően szükséges-e közbeszerzési eljárás kiírása. Dr. tanú 2 véleménye szerint erre nem volt szükség. Ezt követően a támogatási szerződés megkötésének kérdése a Kormány elé került, aki a 2008. évi tartalék átcsoportosításával határozott az egyesület részére 500 millió Ft támogatásról. A kormány döntését követően 2008. december 18-án az ...M és az egyesület megkötötte a támogatási szerződést, amelyet az ...M részéről a felperes mint államtitkár

írta alá. A támogatás összegét 2008. december 22-én utalták ki az egyesületnek. A Balassagyarmati Törvényszéknek a 22.G.21.072/2011/75. számú ítéletét részben megváltoztató Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.22.081/2013/4. számú ítélete szerint az egyesület a támogatások jogszabálysértő, vagy nem rendeltetésszerű használata folytán 199.631.965,-Ft visszafizetésére köteles a Ptk. szerinti magánjogi szerződésnek minősülő megállapodás alapján.

A eljárást segítő 1 (továbbiakban: KEHI) 2006-2010. évre vonatkozóan vizsgálatot folytatott a ... Egyesület részére megállapított és folyósított támogatások felhasználásának szabályszerűségével kapcsolatban. A vizsgálat kitért arra, hogy a közpénzek pazarló felhasználásához az egyesület támogatási kérelmének megalapozottságával kapcsolatos ellenőrzés elmulasztása, valamint a hanyagul megkötött szerződés egyaránt hozzájárult, a szerződést aláíró államtitkár a vagyongazdálkodási kötelezettségeit többszörösen megszegte. A KEHI javasolta a peres eljárás eredményeként meg nem térülő követelés összegének érvényesítését és az érintett személyek büntetőjogi felelősségének megállapítását. A KEHI elnökének feljelentése folytán nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette miatt indult nyomozást a eljárást segítő 2 az 1.Nyom.1221/2012. számú 2015. január 26. napján kelt határozatával megszüntette arra tekintettel, hogy a nyomozás adatai alapján bűncselekmény elkövetése nem állapítható meg és az eljárás folytatásától sem várható eredmény. A határozat indokolása rögzítette, hogy az ...M nem sértett jogszabályt azzal, hogy a támogatási szerződés megkötését megelőzően nem folytatott le közbeszerzési eljárást. A felperes államtitkárként a támogatási szerződés megkötésével kapcsolatban aktív szerepet játszott, az azonban nem volt megállapítható, hogy annak ismeretében járt volna el, hogy a ... Egyesület kampányának szerződéskötésére színlelt céllal és a rendeltetésének betöltésére alkalmatlan módon kerül sor. A felperes tudatában volt annak, hogy a Minisztérium szakapparátusa a szerződés megkötését nem javasolja, mindenképpen azonban bizonyossággal nem következik, hogy a felperes vagyoni hátrány okozását kívánta, vagy annak következményeibe belenyugodott volna, így a felperesnek az eshetőleges szándéka sem volt megállapítható a hűtlen kezeléssel kapcsolatban. Az elsőfokú határozat ellen benyújtott panaszt a Legfőbb Ügyészség Kiemelt és Katonai Ügyek Főosztálya a 2015. április 9-én kelt KF.... számú határozatával elutasította. E határozat indokolása rögzítette, hogy a felperes meghallgatására a nyomozás során azért nem került sor, mert vele szemben bűncselekmény megalapozott gyanúja nem merült fel, a nyomozás során történő tanukénti kihallgatására pedig nem volt törvényes alap. Az ...M pótmagánvádló által előterjesztett vádindítványt a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 20.B.12.314/2015/4. számú, a Fővárosi Törvényszék 21.B.Pkf.11.019/2015/3. számú végzésével jogerőre emelkedett végzésével elutasította.

Az alperesek 2015. április 9-én ...n a ... irodájában sajtótájékoztatót tartotta. Ennek során az I.r.alperes az alábbi, a kereseti kérelemben sérelmezett kijelentéseket tette: „2008. év végén négy nap alatt sikerült fél milliárd forintot a ... Egyesület számlájára juttatni, mely támogatási szerződést felperes neve akkori államtitkár írt alá (1)... a Minisztérium Jogi Főosztályának vezetői jelezték az államtitkár számára, hogy ez sérti az államháztartásról szóló törvény egyes passzusait (2)... a vizsgálat megindult az ügyben... 200 millió forint kár érte a magyar államot és pillanatnyilag kétséges, hogy be lehet-e ezt valaha hajtani az elkövetőkön (3)... felperes neve felelőssége megkérdőjelezhetetlen ebben az ügyben (4)... rút módon tapsolták el a pénzeket (5).” A II.r.alperes az I.r.alperes által előadottakhoz hozzáfűzte: „Furcsa lett volna, ha az MSZP-nek a Földművelésügyi Minisztérium közvetlenül pénzt juttat, ezért közbeiktatták a ...t... Úgy jutott el a pénz hozzá, hogy felperes neve a ...hez kiutalta (6), a ... pedig megrendelte ... cégétől a tanulmány... ez a rendszer pénzmosodaként működött, közbeiktatva a ...t.”

A felperes keresetében a 2013. évi V. törvény 2:42. §., 2:43. §. d) pontja, 2:45. §. (2) bekezdése, 2:51. §. (1) bekezdés a) pontja alapján annak megállapítását kérte, hogy az I. és II.r. alperesek által tett kijelentések megsértették a jó hírnevét, mert azt a valós tény, hogy a támogatás összege az egyesület számlájára eljutott, abban a hamis színben tüntették fel, mintha a támogatás összegének utalása azért zajlott le volna rövid időn belül, mert az jogszerűtlen volt. Az I.r.alperes valótlanul állította, hogy annak ellenére juttatott az egyesületnek a támogatási szerződésen keresztül fél milliárd forintot, hogy a Minisztérium Jogi Főosztályának vezető jelezték, a támogatás sérti az államháztartásról szóló törvényt. Az I.r.alperes magatartása a Ptk. 2:45. §. (1) bekezdésébe ütközött, mert a felperest úgy mutatta be, mint aki 200 millió forint kárt okozott az államnak, továbbá, mint akinek a felelőssége megkérdőjelezhetetlen az ügyben, elkövetőnek minősül, aki rút módon tapsolta el a pénzeket. A II.r.alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelemben sérelmezte, hogy a II.r.alperes közléseiben valótlanul állította azt, hogy a felperes utalt volna pénzt a ...hez. Kérte a törvényszéket, hogy kötelezze az alpereseket arra, hogy a Ptk. 2:51. §. (1) bekezdés c) pontja alapján a ... Iroda útján adjanak elégtételt az elkövetett jogsértésért.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Álláspontjuk szerint valamennyi, a sérelmezett sajtótájékoztatón elhangzott közlés tényszerű, az a valóságnak megfelel. Álláspontjukat a véleménynyilvánítási szabadság keretei között fejtették ki, figyelemmel a 13/2014. (IV.18.) AB határozatban, valamint a 36/1994. (VI.24.) AB határozatban foglaltakra. Az I.r.alperes tájékoztatója a közügyek vitatása során nem lépte át a véleménynyilvánítás korlátainak határát, nem volt öncélú, míg a II.r.alperes a tényközléssel nem állított valótlant, mert a ... egyesülethez történő pénz kiutalásához szükséges engedélyezési folyamat részét képezi a kiutalás engedélyezése, amely elvitathatatlanul a felperes személyéhez kötődött.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az 1., 2., 4., 5. és 6. tételszám alatti kijelentések megsértették a felperes jó hírnevét. Kötelezte az alpereseket arra, hogy 15 napon belül a papa-ma.hu internetes hírportálon tegyék közzé elégtételt adó nyilatkozatukat. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a jó hírnév védelme szoros kapcsolatban van a véleménynyilvánítás Alaptörvényben deklarált jogával. A szabad véleménynyilvánítás olyan alkotmányos alapjog, amely csak felelősséggel gyakorolható, ezért a valótlan tények közlésének elkerülése érdekében kötelezettségekkel jár a közlemény alakításában hivatásszerűen részt vevő személyek esetében, vagyis ez a jog is a rendeltetésének megfelelően gyakorolható. A véleménynyilvánítási jog külső korlátja, hogy e jog gyakorlása nem irányulhat a társadalmi rendeltetésével összeférhetetlen célra, nem vezethet más jó hírnevének sérelmére. A bizonyítási eljárás során megállapítható volt, hogy az egyesület támogatásért fordult a minisztériumhoz. Az ezzel kapcsolatban készült szerződéstervezetet a minisztérium jogi főosztálya előzetesen véleményezte. A főosztályvezető aggályait fejezte ki azt illetően, hogy a szerződés aláírását megelőzően közbeszerzési eljárás indokolt, a hibás elszámolás esetén a visszatérítés nehezen behajtható. A főosztály összességében a szerződés megkötését nem javasolta. Az alperesek a sajtótájékoztatón erről tényszerűen számoltak be, ezért a kereset e vonatkozásban (2. tétel) nem volt alapos. A törvényszék ögzítette, hogy dr. tanú 2 tanúvallomásából megállapíthatóan a Miniszterelnökség államtitkára azt az álláspontját közölte a felperessel, hogy a szerződéskötést megelőzően közbeszerzési eljárás lefolytatására nincs szükség. A Kormányüléshez képest a perbeli támogatás gyors kiutalására a Kincstár év végi zárása miatt került sor. Miután az egyesület kérelmének megfelelő összeget a Kormány biztosította, a felperes az ...M államtitkáráként már nem volt abban a helyzetben, hogy a szerződést ne kösse meg. Kétségtelen, hogy a KEHI szabálytalanságokat állapított meg és büntetőfeljelentést tett, ugyanakkor a felperes, amikor

tudomást szerzett arról, hogy az egyesületnek elszámolási problémái vannak, maga kezdeményezte a peres eljárás megindítását. Az ügyészégi határozatokból megállapíthatóan a felperes a szerződés aláírójaként aktív szerepet vállalt a támogatási szerződés megkötésében. A határozatokból azonban az következik, hogy a felperes vagyoni hátrány okozását nem kívánta, ilyen következményekbe nem nyugodott bele. A büntetőeljárásban született határozatok alapján az állapítható meg, hogy a felperes célzatos, rosszhiszemű eljárása nem volt megállapítható a támogatási szerződés megkötésével kapcsolatban. Ehhez képest az I.r.alperesnek az a közlése, mely szerint rút módon tapsolták el a pénzeket, valamint a felelősség szó egyaránt arra utal, hogy az egyesület részéről a támogatási összeg nem rendeltetésszerű felhasználása, az államnak kárt okozó magatartása a felperes tevékenységének a következménye. A II.r.alperes azon kijelentése, hogy a felperes a pénzt a ...hez kiutalta, alapot nélkülöző megállapítás, ugyanis a pénz kiutalására a Kormány döntése alapján került sor. A sajtótájékoztatón elhangzott, a kereseti kérelemben sérelmezett kijelentések azok szöveggörnyezetére is figyelemmel a felperes tevékenységének negatív színben feltüntető valótlan tényállítások, amelyek alkalmasak voltak a felperes jó hírvének megsértésére. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperesek 2015. április 9-én az elsőfokú ügyészi határozat megállapításait már ismerték, azokat azonban nem vették figyelembe. A jogsértés objektív jogkövetkezményeiről a törvényszék a Ptk. 2:51. §. a) és c) pontjai alapján határozott.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést, amelyben a kereseti kérelem teljes körű elutasítását, az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérték. Álláspontjuk szerint megfelel a valóságnak, hogy a fél milliárd forintos állami támogatás elbírálására és kiutalására 2008. december 16. és 2008. december 19-e közötti folyamat eredményeként került sor. Tényszerű az is, hogy a támogatási szerződést a felperes írta alá. Hivatkoztak a PK. 12. számú állásfoglalásban írtakra. Hangsúlyozták, hogy dr. tanú 1, valamint dr. tanú 2 tanúvallomásából az állapítható meg, hogy a minisztérium részéről szakmai szempontból dr. tanú 1 vizsgálta a szerződéstervezetet, míg dr. tanú 2 politikai státuszban tett szakmai megállapítást. A felperes azt soha nem vitatta, hogy a szerződést ő írta alá. Az elsőfokú bíróság a büntetőeljárás során született ügyészi határozatokat úgy vizsgálta, hogy azokból egyes részeket kiragadott. A másodfokú határozat ugyanis rögzítette azt is, hogy a nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés nem volt megállapítható, míg a különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hanyag kezelés vétségének elkövetése ugyan felmerülhet, annak büntethetősége azonban időközben elévült. A Balassagyarmati Törvényszéken indult és a Fővárosi Ítéltábla ítéletével jogerősen befejeződött polgári peres eljárás adatai alapján az I.r.alperesnek a 200 millió forintos kárral kapcsolatos közlése is megfelelt a valóságnak. Hangsúlyozták, hogy a perben csatolásra került a ... Közhazsnú Alapítvány civil szervezeti nyilvántartása, mely szerint az egyesület adószáma 2015. október 1-től felfüggesztésre került. A fellebbezéshez csatolták az egyesület végelszámolási eljárásának közzétételéről, valamint az egyesület ellen indult felszámolási eljárás megindításának közzétételéről rendelkező végzést. Az I.r.alperesnek az a megállapítása, hogy vizsgálat indult az ügyben, helytálló volt, ennek valóságalapját a felperes sem vitatta. A felperes neve felelősségével kapcsolatos I.r.alperesi közlemény politikai véleménynek minősül, amely a 36/1994. (VI.24.) AB határozat alapján nem jogsértő. Az I.r.alperes e véleményét a tényszerűen megfogalmazott állításából vonta le. E körben hivatkoztak a Kúria Pfv.21.463/2008/3. számú ítéletében írtakra. A II.r.alperes nyilatkozatát a törvényszék szöveggörnyezetéből kiragadva értékelte. A teljes II.r.alperesi közlés a véleménynyilvánítás körébe tartozik, így az alapján a jogsértés nem állapítható meg. Kétségtelen tény, hogy a tényleges kiutalást nem a felperes végezte, ugyanakkor az elsőfokú eljárás során az alperesek bizonyították, hogy ahhoz, hogy a támogatási összeg kiutalhatóvá váljék elengedhetetlen volt, hogy a támogatási szerződést a felperes államtitkárként ellenjegyezze. Ezért a már hivatkozott 12. számú Polgári Kollégiumi Vélemény alapján a II.r.alperesi közlés sem volt jogsértő. A II.r.alperesnek az a megfogalmazása, hogy felperes neve a ...hez kiutalta a pénzt, olyan parafrázis, amely nem közvetlen az utalási tevékenységre

vonatkozik, hanem a kiutaláshoz elengedhetetlen folyamat körülírása. Mivel a szerződés aláírásának tényét a felperes maga sem vitatta, a II.r.alperes részéről jogsértés nem valósult meg.

A felperes ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Arra hivatkozott, hogy a kereseti kérelem tárgyává tett közléseket vizsgálva az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre - figyelemmel arra, hogy a Kormány döntését követően a felperes nem volt abban a helyzetben, hogy a szerződést ne írja alá -, hogy az I.r.alperes által tett kijelentéseket az átlagolvasó alappal értelmezi úgy, hogy a felperes felelős az államnak okozott kárért. Az I.r.alperes a KEHI feljelentése alapján indult nyomozás megszüntetésének tényét elhallgatva átlépte a valós tényeken alapuló politikai véleménynyilvánítás határait, mivel a felperes felelősségét a jogerősen lezárul büntetőeljárás adatai nem támasztották alá. A II.r.alperes közlését illetően hangsúlyozta, hogy az a tény, hogy a felperes egyetértett a támogatás céljával, nem jelenti egyúttal azt, hogy a felperes saját döntése volt a szerződés aláírása. Mindkét alperes tudatosan, alaptalanul hivatkozott a sajtótájékoztató elején arra, hogy új információk kerültek birtokukba.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét annak megfellebbezett részében bírálta felül (Pp. 253. §. (3) bekezdés), nem érintve a kereseti kérelmet elutasító rendelkezést és megállapította, hogy a fellebbezés az alábbiak szerint alapos:

Az elsőfokú bíróság a kereseti kérelemnek helyt adó rendelkezéseit arra alapította, hogy a 2015. április 9-i elsőfokú ügyészi határozat megállapításai ismeretében, az abban írtak ellenére az alperesek olyan konkrét ténymegállapításokat fogalmaztak meg a felperessel kapcsolatban, amelyek nem valósak. A büntetőeljárásban született határozat alapján kiemelte, hogy a felperes célzatos, rosszhiszemű eljárása nem állapítható meg a támogatási szerződés megkötésével kapcsolatban.

Ezzel szemben az alperesek helytállóan hivatkoztak arra fellebbezésükben, hogy a támadott elsőfokú rendelkezés alapjául szolgáló kijelentések részben valós tényállítások, részben pedig a politikai véleménynyilvánítás megengedett határait át nem lépő közlések. A sajtótájékoztató időpontjára figyelemmel a 2013. évi CLXXVII. törvény 8. §. (1) és (2) bekezdése alapján a jelen eljárásban irányadó 2013. évi V. törvénynek (Ptk.) az elsőfokú bíróság által is felhívott 2:45. §. (1) és (2) bekezdésére alapított kereseti kérelem esetén vizsgálni kell, hogy a sérelmezett közlések közül melyek tekinthetők tényállításnak és melyek véleménynyilvánításnak, figyelemmel arra is, hogy a Ptk. 2:44. § -a külön szabályozza, hogy a közügyek szabad vitatását biztosító alapjogok gyakorlása a közéleti szereplő személyiségi jogainak védelmét szükséges és arányos mértékben az emberi méltóság sérelme nélkül korlátozhatja. A tényállítás és a véleménynyilvánítás közötti elhatárolás tesztjét az jelenti, hogy a tények valósága bizonyítás nyerhet, míg az értékítélet bizonyíthatóságáról, vagyis annak igazságtartalmáról nem is lehet beszélni (13/2014. (IV.18.) AB határozat).

A sérelmezett közlések közül tényállítás és a valóságnak megfelel - maga a felperes sem vitatta -, hogy a támogatási szerződést a felperes írta alá. A perben az a tény sem volt vitatott, hogy a december 18-án megkötött szerződést követően a támogatási összeg december 22-én kiutalásra került, így az I.r.alperesnek az az állítása, hogy a félmilliárd forintot négy nap alatt sikerült az egyesület számlájára juttatni, a valóságnak megfelelt. Az elsőfokú eljárás irataihoz csatolt, a Balassagyarmati Törvényszéknek a 22.G.21.072/2011/75. számú ítéletét részben megváltoztató a Fővárosi Ítélet tábla 3.Pf.22.081/2013/4. számú jogerős ítélete alapján megfelelt a valóságnak az az I.r.alperesi kijelentés is, mely szerint az államot 200 millió Ft kár érte. A jogerős ítélet alapján az egyesület 199.631.965,-Ft megfizetésére köteles, ez lényegében megfelel a sajtótájékoztató az I.r.alperes részéről megfogalmazott tényállításnak.

A kiutalási engedélyt nem a felperes írta alá, de maga is úgy nyilatkozott, hogy ha a támogatási szerződést nem írja alá, a kiutalásra nem került volna sor (14. sorszám alatti tárgyalási jegyzőkönyv). A II.r.alperesnek az a tényállítása, mely szerint a felperes utalta ki a pénzt az egyesülethez, az átlagolvasó számára nem azt jelenti, hogy a kiutaláshoz szükséges folyamatban a felperes úgy vett részt, hogy a kiutalási engedélyt írta alá, hanem azt, hogy a kiutalásban a felperes aktív szerepelt vállalt, az ő tevékenysége nélkül arra nem került volna sor, vagyis az, hogy a pénz az egyesület számlájára került, a felperes magatartásának a következménye. Ez az állítás pedig - a felperes személyes nyilatkozatára is figyelemmel - a valóságnak ugyancsak megfelel. Az ítélet tábla e körben osztotta a II.r.alperes fellebbezési érvelését, mely szerint a sérelmezett közlés nem konkrétan az utalási tevékenységre, hanem a kiutaláshoz elengedhetetlen folyamat körülírására vonatkozik.

E tényállításokat meghaladóan az az I.r.alperesi közlés, mely szerint a felperes felelőssége megkérdőjelezhetetlen ebben az ügyben véleménynyilvánításnak, az pedig, hogy a pénzeket rút módon tapsolták el, véleménynyilvánítással vegyes tényállításnak minősül.

Vizsgálni kellett azt is, hogy a valós tényeket az I. r. alperes a sajtóközlemény egészére, a szövegösszefüggésekre is figyelemmel hamis színben tüntette-e fel, különös tekintettel arra, hogy a felperes előadása és dr. tanú 1 és dr. ... tanúvallomása alapján a 2177/2008. (XII.18.) Kormányhatározat meghozatalát követően a felperesnek lényegében nem volt döntési jogköre a szerződés aláírásával kapcsolatban. E körben értékelendő az a körülmény is, hogy- az elsőfokú bíróság ítéletében írtakkal ellentétben - a 2015. április 9-i sajtótájékoztatón a nyomozást megszüntető határozat elleni panaszt elutasító másodfokú határozat még nem lehetett ismert az alperesek számára a felperes hivatkozásával ellentétben, mert annak meghozatalára a sajtótájékoztató napján került sor. Különösebb magyarázatot nem igényel, hogy a másodfokú határozatot az arra jogosultaknak kézbesíteni kellett, így az érintettek tudomásszerzése nem azonosítható a határozat keltének napjával.

A Ptk. 2:44 §-a a korábbi bírói gyakorlatban kikristályosodott, az Alkotmánybíróság több határozatában is megjelenő azon elvnek a törvényi megfogalmazása, mely szerint a közszereplőkkel szemben a közszereplésükkel kapcsolatos véleménynyilvánítás határai tágabbak. A véleménynyilvánítás szabadsága csak kisebb mértékben korlátozható a közhatalom gyakorlóinak védelmében. A véleménynyilvánítás szabadsága kiterjed a becsületsértésre alkalmas, valóságnak megfelelő tények, információk közlésére is. A véleménynyilvánítás és tényállítás között különbséget téve az Alkotmánybíróság a 36/1994. (VI.24.) AB határozatában kifejtette, hogy véleménynyilvánítás szabadsága akkor nem terjed ki a becsületsértésre alkalmas valótlan tények közlésére, ha a nyilatkozó személy kifejezetten tudatában van a közlés valótlanosságának (tudatosan hamis közlés), vagy foglalkozása, hivatása gyakorlásának szabályai szerint elvárható lett volna a tények valóságtartalmának vizsgálata, de a véleménynyilvánítás alapjog felelős gyakorlásából eredő gondosságot elmulasztotta. A véleménynyilvánítás szabadsága nem foglalja magában a tények meghamisítását.

A 7/2014. (III.7.) Alkotmánybírósági határozat szerint a véleménynyilvánítás szabadságának az új Ptk. hatályba lépését követően is kitüntetett szerepe van az alkotmányos alapjogok között, mivel az többféle szabadságjog, az úgynevezett kommunikációs jogok „anyajoga”. Az Alkotmánybíróság e határozatában megállapította, hogy az Alaptörvény megerősítette az Alkotmánybíróság gyakorlatában kialakult értelmezést, mely szerint a szólás- és sajtószabadság kettős igazolással bír, azaz az egyéni önkifejezés, illetve a politikai közösség demokratikus működése szempontjából egyaránt kulcsfontosságú. A kettős igazolás pedig azt jelenti, hogy a véleményszabadságnak az

alapjogok körében elfoglalt, kitüntetett helyére vonatkozó értelmezés is változatlanul helyes. A közügyekkel összefüggő vélemény kinyilvánításának szabadsága a szólás- és sajtószabadság legbensőbb védelmi köréhez tartozik, mivel különös erővel és egyértelműséggel vonatkozik rá a szólásszabadság kettős igazolása. A közhatalmat gyakorló személyek és a közszereplő politikusok esetében a személyiségvédelem korlátozottsága mindenki máshoz képest szélesebb körben minősül szükségesnek és arányosnak. A 33/1994. (VI.24.) AB határozatban már kifejtett szempontokat továbbfejlesztve az Alkotmánybíróság e határozatában utalt a közszereplőket érintő állítások jogsértő jellegével kapcsolatos azon tesztre, mely szerint a hamis tényállítások szükségszerű velejárói bizonyos körben a szabad vitának, ebből következően az azt megfogalmazók felelőssége csak akkor állapítható meg, ha a közlő rosszhiszemű volt, tudatában volt annak, hogy állítása valótlan tényt tartalmazott.

A közszereplőknek az adott esetben tényállítást is magába foglaló véleménynyilvánítással szembeni fokozott tűrési kötelezettségét az Alaptörvény 2013. március 25-i módosítása nem változtatta meg. Hangsúlyozandó, hogy a 13/2014. (IV.18.) AB határozatban is kifejtettek szerint a közügyek vitatását érintő véleményszabadság emberi méltóságból fakadó konkrét jogági korlátait elsősorban a polgári jog személyiségvédelmi szabályai, valamint a büntetőjog eszközrendszere jelölik ki. Az értékítéletekkel vegyes tényállítások a véleményszabadság magas szintű védelmét élvezik.

Az alkotmánybírósági határozatban kifejtett elvekre figyelemmel sem az I., sem a II.r.alperesnek az elsőfokú ítélet szerinti jogsértő közlései nem minősülnek sem valótlan tényállításnak, sem való tény hamis színben való feltűntetésének. Az I.r.alperes által megfogalmazott véleménynyilvánítás (4. tétel), illetőleg tényállítással vegyes véleménynyilvánítás (5. tétel) nem lépte át a Ptk. 2:44 §-a szerinti, a közszereplőkkel szembeni korlátokat. Az I. és II.r.alperesek ténybelileg helytálló közléseiből okszerűen levont, a politikai véleménynyilvánítás keretein belül maradó vélemény, hogy az eseményekért a felperes mennyiben tehető felelőssé. Hangsúlyozza az ítélőtábla, hogy a sérelmezett I.r.alperesi közlés nem büntetőjogi felelősséget említ, hanem az minden típusú, így a politikai felelősségre is vonatkoztatható. Az pedig kétségtelen, hogy a tanúvallomásokból megállapíthatóan az a döntés, hogy a Kormányhatározat ismeretében a felperes a szerződést aláírja-e vagy sem, ezzel elindítja-e a kiutalási folyamatot, a politikai felelősség körébe tartozott. A „rút módon tapsolták el a pénzeket” közléseken belül tényállítás, hogy a közpénzek felhasználására nem felelősségteljesen került sor, azokat „eltapsolták”. Ugyanakkor az "eltapsolt" kifejezés önmagában is a „rút módon” kitételhez hasonlóan elmarasztaló, negatív értékítéletet tartalmaz. Az I. r. alperesnek ez a kijelentése a valóságnak megfelelően tartalmazza azt a tény, hogy közpénzek felhasználására oly módon került sor, hogy azok megtérülése nem várható és egyúttal kifejezésre juttatja a nyilatkozó ezzel kapcsolatos, a politikai véleménynyilvánítás megengedett határain belül maradó értékítéletét.

Mindezekre tekintettel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbeezett rendelkezéseit a Pp. 253. §. (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a keresetet elutasította.

Tekintettel arra, hogy az első- és másodfokú eljárásban a felperes teljes körűen pervesztes lett, az ítélőtábla mellőzte az elsőfokú bíróság perköltség viselésére vonatkozó rendelkezéseit és kötelezte a Pp. 239. §. és 78. §. (1) bekezdése alapján a felperest, hogy az állam javára fizessen meg 72.000,-Ft elsőfokú és 96.000,-Ft másodfokú feljegyzett eljárási illetéket (6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §. (2) bekezdés).

A pervesztes felperes köteles az I. és II.r.alpereseknek az első- és másodfokú eljárásban felmerült perköltsége megfizetése. Az ügyvédi munkadíj ÁFA-t is magában foglaló összegéről az ítélőtábla

alperesenként mindkét fokú eljárásra vonatkozóan a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §. (1), (2), (3), (5), (6) bekezdései alapján rendelkezett. A felperes a Pp. 239. §. és 78. §. (1) bekezdése alapján köteles viselni a saját költségeit.

Győr, 2017. október 25.

Dr. Zámbó Tamás sk.  
a tanács elnöke

. Szalay Róbert sk.  
előadó bíró

. Mészáros Zsolt sk.  
bíró

A kiadmány hitelül:  
Kiadó: